

ikke at udtale sig i saa høstemte Toner, som det er sket, om Tuberkulosen, hvorved man faaer det Indtryk, at det er en farligere Sygdom end den virkelig er. Jeg tror, at det er farligt for vort Land og navnlig for den Provinds, hvori jeg bor, at man gjør denne Sygdom værre, end den i Virkeligheden er. Det forekommer mig, at hele den Debat, der er ført om Tuberkulosen baade i det andet Thing og ogsaa her, skrider langt mere end heldigt ud over Grændserne. Der findes ganske vist Tuberkulæring blandt Kreaturerne her som i alle andre Lande, og der kan ganske vist være Grund her som der til at træffe Forholdsregler derimod, men jeg har ikke set, at man i andre Landes Repræsentationer giver sig til at tale saaledes om Sygdommen, at det kan foranledige fremmede Nationer til at træffe voldssomme Forholdsregler for at undgaa den Fare, der kan være tilfælde. Jeg tror ogsaa, at de Ytringer, der ere faldne, bero noget paa en Misforstaaelse af denne Sygdom. Jeg tror paa ingen Maade, at det er gennem Dyr lægerne, vi skulle have denne Sygdom tilintetgjort, og som Følge deraf kan jeg heller ikke være enig i, hverken at forlange Distriktdyrlæger af særligt Hensyn til denne Sygdom eller at forlange vidtrækkende Foranstaltninger fra Statens Side overfor den. Jeg vil nødig sige noget Paradoxalt, men jeg kan dog ikke tilbageholde den Ytring, at skulde der træffes en ret indgribende Forholdsregel mod den Sygdom, saa maatte den træffes mod de Landmænd, som have Sygdommen i deres Stalde, thi blev det gjort til en strafbar Handling at beholde og skjule et saadant sygt Kreatur og se at slippe med saa lidt et Tab som muligt, saa tror jeg, at Sygdommen vilde forsvinde fra mange Stalde, hvor den nu findes. Det er jo nemlig en Kjendsgjerning, at et enkelt Kreatur kan ved denne som ved mange andre Sygdomme smitte, naar det opholder sig for længe i Nærheden af andre Kreaturer, men tages det bort i rette Tid, kan Smitte afværges. Denne springer ikke, og Sygdommen overføres ikke fra Kreaturerne over Røgteren til et andet Kreatur, naar man isolerer det syge Dyr i et andet Rum, man kan da godt lade den samme Røgter passe det. Jeg tror heller ikke, at det kan nytte at henvise altfor stærkt til Dyr lægerne overfor denne Sygdom, i alt Fald ikke før vi have faaet den kostbare Landbohøjskole og faaet Dyr lægestanden udviklet bedre, end den er nu. Aldrig har endnu i min Stald nogen Dyr læge kunnet paavise denne Sygdom, før der var Kjendemerker, som gjorde den fuldstændig klar for enhver Vægmand, og selv da jeg mente, at den

var tilfælde, blev det benægtet af en dygtig Dyr læge; han forlede mig derved til at beholde Dyret saa længe, at jeg fik et større Tab, end hvis jeg havde fulgt mit eget Hoved. Jeg tror derfor nok, at der bør træffes Foranstaltninger imod Tuberkulosen, men jeg tror, at det maa være de Private selv, der skulle gjøre det. Det Skridt, man gjør for at lette Byrden og Tabet for de Private, er ogsaa et Skridt henimod at forlede de Private til mindre Agtpaaagivenhed, end de skyldte sig selv og det Land, de tilhøre. Jeg tror derfor, at man ganske rolig kan blive staaende ved, hvad den ærede Minister havde foreslaaet, da Lovforslaget sidst kom ind i Folkethinget, og jeg tror, at jeg har nogen Ret til at udtale min Mening i saa Henseende, da jeg selv paa Grund af egen Ulydigthed maaste har lidt mere end Andre af denne Sygdom, fordi jeg ikke strax skred til at fjerne de syge Dyr.

Sauerstev: Jeg skal ikke komme ind paa Lovforslagets Enkeltigheder. Jeg antager, at det vil blive henvist til et Udvalg til nærmere Prøvelse, og hvorvel jeg vilde ønske, at de Principer, der findes i Lovforslaget, ikke maa blive forrykkede ved Sagens Behandling i et Udvalg, erkjender jeg, at det nok kan trænge til nogen Korrekturlæsning, og dette skulde ogsaa navnlig være dette Things Opgave. Der er et specielt Spørgsmaal, som jeg gjerne vilde stænte lidt Omtale, nemlig Spørgsmaalet om Tuberkulosen, som omhandles i Lovforslagets § 11. Jeg negter ikke, at det overraskede mig noget at høre den sidste ærede Talers Ytringer om hans Syn paa denne Sygdoms Farlighed. Jeg er bekendt med, at denne Sygdom har i en ganske overordentlig Grad udbredt sig i den Egn, hvor jeg bor, og det er den samme Landsdel, hvor det ærede Medlem bor. Det forundrer mig derfor noget, at det ærede Medlem kan være ubekendt med denne Sygdoms Natur og Udbredelse. Jeg ser noget anderledes paa Lovforslaget om smittsomme Sygdomme hos Husdyrene nu, end jeg gjorde for 2 Aar siden, og det er netop af Hensyn til denne Smitsot. Jeg kan ikke se rettere, end at denne Sygdom har en dobbelt Karakter i Modsætning til mange andre Sygdomme, som findes hos Husdyrene. Det er jo nu konstateret, at Smitstoffet ved denne Sygdom kan overføres endog meget vidt fra Dyr til Mennesker og omvendt fra Mennesker til Dyr, og det er derfor allerede af hygieiniske Hensyn vigtigt, at Lovgivningsmagten træder til ikke alene for at standse Sygdommen i dens raske videre Udbredelse,